

Основними для керівника є ролі арбітра й посередника, а додатковими – ролі третейського судді, помічника та спостерігача. Головне завдання керівника вирішити конфлікт та переконати конфліктуючу сторону в самоаналізі своїх дій. Вирішення може відбуватися через тренінги, бесіди, винагороди, похвалу. Прийняття оптимальних управлінських рішень є найважливішою умовою запобігання конфліктів усіх рівнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ємельяненко Л. М Конфліктологія : навч. посіб. / за заг. ред. В. М. Петюха, Л. В. Торгової. — К. : КНЕУ, 2003. — 315 с.
2. Управління навчальним закладом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С.Г.Немченко, О.Б. Голік, О.А. Кривилова, О.В.Лебідь.— Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. — 516 с.

Олександр Коваленко,
студент 5 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник: **Н. О. Венцева,**
д.пед.н., доцент (БДПУ)

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З УЧНЯМИ, СХИЛЬНИМИ ДО ПРАВОПОРУШЕНЬ

Актуальність. На сьогоднішній день робота щодо попередження правопорушень неповнолітньої особи є одним з найбільш невідкладних та складних завдань, яке ставлять перед собою заклади освіти. Стає очевидним, що робота, яку проводять різноманітні соціальні служби є недостатньою. Тому особливе місце при розв'язанні цієї проблеми належить педагогічним працівникам, а саме: класним керівникам та шкільним психологам. Що, в свою чергу, вимагає спеціальної підготовки та вивчення особливостей роботи з учнями, схильними до правопорушень.

Ступінь досліджуваності проблеми. У віковій та педагогічній психології накопичено чималий досвід вивчення психології підлітків, у тому числі схильних до правопорушень, цю проблему досліджували такі вчені як: В. Сухомлинський, О. Богданова, А. Долгова, Р. Драгунова, Г. Кулинич, М. Боришевський, І. Кон, В. Карпець, С. Крутецький, Є. Трубіцина, А. Макаренко, В. Панкратов, С. Петровський, Ю. Антонян, Л. Виготський, А. Петровський, Д. Леонтьєв, та ін.

Мета і методи дослідження. Проаналізувати наукові праці дослідників щодо роботи з дітьми схильними до правопорушень та визначити особливості роботи з ними.

Сутність дослідження. Правопорушення – це такі дії, що не відповідають соціально визнаним нормам морально-правових відносин і виявляються у формах, за якими настає адміністративна й правова відповідальність, а отже, це будь-яке невиконання не тільки моральних, але й правових норм, вимог законів про належну поведінку [2, с. 43]. На превеликий жаль, в нашій країні таке явище є досить поширеним, а кількість правопорушень та злочинів серед неповнолітніх зростає. Кожен 8-

9 злочин здійснюється дітьми. Злочин – найнебезпечніше відхилення від соціальних норм, яке особливо поширення серед учнів [2, с. 46]. Існує кілька причин, які призводять до правопорушення, і найважливішими з них є: негативний вплив сім'ї на розвиток дитини, соціально-економічні фактори, проблеми взаємодії неповнолітніх у школі, вікові особливості учнів, негативне ставлення вчителя до дитини [2].

Отже, робота з дітьми схильними до правопорушень має, перш за все, бути спрямована на виявлення та подолання порушення («Закон про правопорушення»), соціальну реабілітацію школярів, їх правову освіту, психолого-корекційну роботу з соціально неадаптованими підлітками, спілкування з сім'єю, в якій є діти схильні до злочину [2, с. 47-48].

Аналіз літератури свідчить, що робота класного керівника або шкільного психолога має відповідати таким правилам: 1) до кожного індивіда слід відноситися з розумінням, щоб він міг довіряти вам в процесі спілкування; 2) вчителі, психологи, які будуть працювати безпосередньо з учнями схильними до правопорушень, мають бути особливо уважними до них; 3) до школяра потрібно ставитися індивідуально, окремо розглядати кожний конкретний випадок. Дитина має бути впевнена у тому, що вона не байдужа суспільству і отримає підтримку не тільки від батьків, а й від оточуючих [1, с. 14].

Держава має цілий ряд способів реалізації політики запобігання злочинності неповнолітніх. Вони можуть включати: соціальну профілактику, юридичну обмеженість, кримінологічну профілактику, юридичне попередження тощо. Проте досягнення бажаного ефекту у запобіганні правопорушення та рецидивізму неповнолітніх можливе лише за умови, коли в освітньо-виховній роботі з ними беруть участь професійні педагоги [2, с. 41].

Основні висновки. Дослідивши дану проблему ми дійшли висновку, що основною причиною відхилень у поведінці школярів є: непрофесійна поведінка вчителя; недбалість, негативний приклад або аморальна поведінка батьків. Все це призводить до появи неправильних ідей, звичок і потреб у індивіда.

Найбільш ефективними методами організації позитивної поведінки учнів, схильних до правопорушень є: турботливе, уважне, довірливе ставлення до дитини, зміцнення його віри в себе; акцентування уваги на позитивних якостях особистості. Матеріали досліджень показали, що подолання відхилень у поведінці школярів є найбільш успішним, якщо поєднувати переконання зі стимулюванням позитивних дій учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сухомлинський В.А. Про виховання / В. А. Сухомлинський ; [упорядник і автор вступних нарисів С. Соловейчик]. – 2-ге вид. – М.: Політ видавництво, 1975. – 14 с.
2. Трубіцина Є. М. Вікові особливості неповнолітніх і молодих правопорушників і визначення заходів впливу на них в деяких країнах Східної Європи : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Є. Щуркова, В. Г. Постового. — Київ : Програма виховання школяра, 1998. — 41-48 с.